

1. ΣΚΛΗΡΟ ΠΟΚΕΡ ΓΙΑ ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 27/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 27/04/2024

Σελίδα: 1

ΣΤΟ ΤΡΙΓΩΝΟ-ΦΩΤΙΑ ΗΠΑ, ΤΟΥΡΚΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ

ΣΚΛΗΡΟ ΠΟΚΕΡ ΓΙΑ ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ

- Γιατί αναβλήθηκε στο παρά πέντε η επίσκεψη Ερντογάν στον Λευκό Οίκο
- Τι ρόλο έπαιξε η συνάντηση του τούρκου προέδρου με τον ηγέτη της Χαμάς
- Σε τι αποσκοπούσαν οι διαρροές της Αγκυρας
- Με προσοχή παρακολουθεί η ελληνική κυβέρνηση τις εξελίξεις

CRASH TEST ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΓΡΑΦΟΥΝ ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΑΡΙΝΟΣ ΓΚΑΣΙΑΜΗΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ.

ΚΩΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΑΛΕΞΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ, Γ.Π. ΜΑΛΟΥΧΟΣ, ΜΑΡΙΑ ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΥ ΚΑΙ ΖΟΟΜ ΣΤΑ «ΝΕΑ» Σ. 28-30, 43-45

ΘΕΣΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΜΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ελλάς - Τουρκία αναντιστοιχία

Η πρόσφατη Έκθεση του αμερικανικού υπουργείου Εξωτερικών για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε πολλές χώρες, ανάμεσα στις οποίες τόσο η Ελλάδα όσο και η Τουρκία, θα μπορούσε να είναι πολύ κρίσιμη, ιδίως εν όψει του ταξιδιού του Προέθνουργού στην Αγκυρα. Προέρχεται από το «βαθύ κράτος» - στην ίδια την έκφραση «Στέιτ Ντιπάρτμεντ» υπάρχει το κράτος - μιας μεγάλης παγκόσμιας δύναμης, της οποίας οι σχέσεις με τη χώρα μας είναι στα καλύτερά τους, ενώ με τον γείτονά μας είναι πολύ πιο συννεφιασμένες. Στηρίζεται σε γεγονότα και αναδεικνύει έναν παράγοντα, τη δημοκρατία, που είναι κρίσιμος για τις διμερείς σχέσεις αλλά και για πρωτοβουλίες όπως αυτή που αναλαμβάνει, σε μια ιδιαίτερα δύσκολη παγκόσμια στιγμή, η ελληνική κυβέρνηση. Δεν καιδέυει, συνεπώς, η Έκθεση αφτιά, αλλά και σίγουρα δεν μεροληπτεί εις βάρος της Ελλάδας, άρα δεν δικαιολογείται να αντιμετωπίζεται αμυντικά και με καχυποψία. Αντίθετα, αν διαβάζοταν σωστά, θα μπορούσε να αποτελέσει πολιτικό και διπλωματικό πλεονέκτημα.

Οι τρεις βασικές διαπιστώσεις για τη χώρα μας είναι συμπληρωματικές και όχι αντικρουόμενες. Η κατάσταση των δικαιωμάτων δεν άλλαξε σημαντικά τον τελευταίο χρόνο - αλλά αυτό, υπονοείται, δεν μας περιποιεί τιμή, καθώς η κατάσταση ήταν ήδη προβληματική. Από το πλέγμα στοιχείων και αναφορών που συγκεντρώνουν οι αμερικανικές αρχές ανακλύπουν «σοβαρά ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων» - όχι όμως τέτοια, για όποιον διαθέσει την πλήρη Έκθεση, που να θέτουν σε αμφισβήτηση τη δημοκρατική λειτουργία του πολιτεύματος. Η δε κυβέρνηση «έλαβε μέτρα» για να διερευνήσει, να τιμωρήσει και να βελτιώσει επιμέρους θέματα, χωρίς, ωστόσο, κανονιστικά ως προς τη συνολική εικόνα αποτελέσματα. Ο κατάλογος των βασικών προβλημάτων είναι γνωστός, ανταποκρίνεται, κατά την κοινή πείρα, στην πραγματικότητα και, κυρίως, όσο και αν δεν αρέσει στην κυβέρνηση, έχει παγιωθεί στη συνείδηση της διεθνούς κοινότητας: απαξιοτική, βίαιη έως απάνθρωπη συμπεριφορά κατά φυλακισμένων, μεταναστών, αιτούντων άσυλο, εθνικών μειονοτικών ομάδων και «σεξουαλικά διαφορετικών», ανάμειξη του κράτους στην ελευθερία του Γύπου, παράνομες παρακολούθησεις πολιτών, πολιτικών, δημοσιογράφων και επιχειρηματιών. Ουδέν νεώτερον, αλλά και ουδέν κρυπτόν, υπό τον ήλιον: και για την αστυνομική και ενδοοικογενειακή βία και για τις «επαναπροσθήσεις» (pushbacks) μεταναστών και για την Πύλο και για τις υποκλοπές και το Predator και για τον τρόπο που «μοιράζεται» μέσα από διάφορες «λίστες» το δημόσιο χρήμα έχουμε γνώση και αποδείξεις. Η κυβέρνηση, αντί να «αμύνεται» με επιχειρήματα που υποτιμούν τη λογική και την πραγματικότητα, μόνο να κερδίσει θα είχε αν ανταμβανόταν τι δεν πάει καλά και λάμβανε μέτρα για να το αντιμετωπίσει. Αυτό που ορθά είπε ο Προέθνουργός για την κλιματική αλλαγή, ότι «η κρίση είναι ήδη παρούσα», ισχύει, τρωχόμενων των αναλογιών, και για την εξασθένηση των δικαιωμάτων στο όνομα της «νέας κανονικότητας». Και δεν (θα έπρεπε να) αποτελεί παρηγοριά ότι η κατάσταση αλλού είναι χειρότερη.

Στην Τουρκία πάντως, μας το λέει η ίδια Έκθεση, είναι θεμελιωδώς χειρότερη. Οι πιο καίριας μορφής παραβιάσεις του κράτους δικαίου έχουν μόνιμο χαρακτήρα: βασανισμοί, εξαναγκασμοί, δολοφονίες, κρατήσεις και φυλακίσεις με πολιτικά κίνητρα, έλλειψη πραγματικής ελευθερίας του Τύπου και της έκφρασης, εκτενείς και ουστηματικές προκατάληψη εναντίον μειονοτήτων αλλά και εναντίον των γυναικών, καταπίεση των μη κυβερνητικών και ανθρωπιστικών οργανώσεων, ανάμειξη στην απόδοση δικαιοσύνης σε άλλες χώρες. Ας μην τα κάνουμε όλα αυτά σημαία, αλλά κι ας μην καμινόμαστε ότι η βασική διαφορά μας με την Τουρκία είναι τα θαλάσσια παράκα.

Ο Κώστας Μπότοπουλος είναι συγγραφέας.

Μένει εκτός Λευκού Οίκου ο Ερντογάν

Αναβλήθηκε το ραντεβού της 9ης Μαΐου με τον Μπάιντεν ■ Τι ρόλο έπαιξε η συνάντηση του τούρκου προέθνρου με τον γηέτη της Χαμάς

ΚΩΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Το θρίλερ γύρω από την επίσκεψη του τούρκου προέθνρου Ερντογάν στις ΗΠΑ, που ξεκίνησε πριν από λίγες ημέρες όταν το αντιπολιτεύμενο κανάλι OdaTV μετέδωσε ότι το ταξίδι ακυρώθηκε λόγω της έγκρισης από το Κογκρέσο πακέτου βοήθειας ύψους 26 δις δολαρίων προς το Ισραήλ, έληξε χθες το απόγευμα με την ανακοίνωση της αναβολής του ταξιδιού. Είχε προηγηθεί δήλωση του εκπροσώπου Εθνικής Ασφαλείας του Λευκού Οίκου Τζον Κίρμπι ότι στο πρόγραμμα του αμερικανού προέθνρου δεν υπάρχει επίσκεψη του Ερντογάν στις 9 Μαΐου.

Σύμφωνα με τούρκους αξιωματούχους, η αναβολή αποφασίστη-

κε λόγω αλλαγής στο πρόγραμμα του Ερντογάν. Αν ληφθεί υπόψη όμως ότι η επίσκεψη αυτή θα ήταν η πρώτη του τούρκου προέθνρου στον Λευκό Οίκο από τότε που εξελέγη ο Μπάιντεν, το 2020, δύσκολα αυτή η εξέλιξη γίνεται πιστευτή. Η πιθανότερη αιτία της αναβολής είναι έτσι η δυσαρρέσκεια του Λευκού Οίκου για τη συνάντηση που είχε πρόσφατα ο Ερντογάν με τον γηέτη της Χαμάς Ισμαήλ Χανίγια στην Αγκυρα.

Φαίνεται ότι η είδηση που μετέδωσε το OdaTV διοχετεύθηκε στο κανάλι από την Αγκυρα, αφού εάν κάτι τέτοιο δεν ίσχυε θα είχε σπεύσει η τουρκική κυβέρνηση να κατηγορήσει το κανάλι ότι προσπαθεί να προκαλέσει προβλήματα στις σχέσεις Τουρκίας - ΗΠΑ στην πιο κρίσιμη μάστιχα φάση τους. Και στόχος της «διαρροής» ήταν να ενισχυθεί η εικόνα του Ερντογάν στο εξωτερικό, που έχει πληγεί τόσο λόγω του παροξυσμού κατά του Ισραήλ, όσο και λόγω των ανεπιτυχών

Η επίσκεψη του τούρκου προέθνρου Ταγίν Ερντογάν στον Λευκό Οίκο δεν θα πραγματοποιηθεί

προσπαθειών της Αγκυρας να κερδίσει πόντους ανάμεσα στους Αραβες εμφανιζόμενη ως προστάτιδα των Παλαιστινίων.

Πέραν αυτού, τα περί εκδικητικής ακύρωσης της επίσκεψης Ερντογάν δύσκολα στέκουν έναντι της λογικής. Όλα δείχνουν ότι δεν ήταν τίποτα άλλο από μια σκηνοθετημένη απόπειρα της Τουρκίας να μετρίσει τις δημόσιες αντιδράσεις των ΗΠΑ για τη συνάντηση του Ερντογάν με τον Χανίγια, αλλά και για τους βαρείς χαρακτηρισμούς του Ερντογάν για τις ΗΠΑ (χρηματοδότης της «γενοκτονίας των Παλαιστινίων»).

ΠΙΣΕΥΣΗ. Οι ΗΠΑ, αν και προσπαθούν με μεγάλο κόπο να κρατήσουν ισορροπίες με την Αγκυρα, είναι γνωστό ότι παρασκηνιακά πιέζουν την Τουρκία και μεταφέρουν με κάθε ευκαιρία στη χώρα την ενόχλησή τους από την ακραία στάση της στο Μεσανατολικό και το οξέωμά του για να τοξικό χώρα να είναι ο στενότερος συνεργάτης και ο πλέον φανατικός υποστηρικτής

Αντίστροφη μέτρηση για το ραντεβού στην

THE MARIA MΟΥΡΟΥΛΟΥ

Με την κατ' ιδίαν συνάντηση που είχαν χθες στην Κωνσταντινούπολη ο Έλληνας υφυπουργός Εξωτερικών Κώστας Φραγκογιάννης με τον τούρκο ομόλογο του Μπουράκ Ακτσόπρ ολοκληρώθηκε ο 6ος γύρος συνομιλιών Ελλάδας - Τουρκίας στο πλαίσιο του διαλόγου επί της «Θετικής Ατζέντας». «Μπαίνουμε σε μια νέα εποχή συνεργασίας με τους Τούρκους» είπε στα «NEA» ο Κώστας Φραγκογιάννης προτού αναχωρήσει για την προτελευταία φάση ελληνοτουρκικών διαβουλήσεων πριν από την επικείμενη συνάντηση κορυφής των δύο

γχετών στις 13 Μαΐου στην Αγκυρα.

Οι δύο αντιπροσωπείες Ελλαδων μέρος χθες στην 6η Σύνοδο Θετικού Θεματολογίου όπου έγινε επεξεργασία 34 θεματικών με έμφαση στην ίδρυση του «Ελληνο-Τουρκικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου» και στην ανάληψη πρωτοβουλιών στους τομείς τεχνολογίας και καινοτομίας που θα φέρουν κοντά τους νέους των δύο χωρών. Από τα θέματα που επεξεργάστηκαν οι δύο πλευρές, σε πιο προχωρημένο στάδιο βρίσκεται η προετοιμασία για το Επιχειρηματικό Συμβούλιο καθώς και η διοργάνωση του «Hackathon», ενός διαδικτυακού διαγωνισμού που συμμετείχαν τον Δεκέμβριο στην Αθήνα και στον οποίο θα συμμετέχουν μαθητές, φοιτητές, νεοφυείς επιχειρήσεις και εκπρόσωποι βιομηχανικών - εμπορικών επιμελητηρίων από Αθήνα και Αγκυρα.

Με την ολοκλήρωση των τριών ημερών εποικοδομητικών διαβου-

λήσεων (Πολιτικός Διάλογος, Μέτρα Οικονομικής Εμπιστοσύνης, Θετική Ατζέντα) που έχουν ως κύρια στόχευση την εμπέδωση των σχέσεων Ελλάδας - Τουρκίας, αρχίζει και επίσημα η αντίστροφη μέτρηση για την επίσκεψη του Έλληνα Προέθνουργού στην Αγκυρα.

Η ΣΥΣΚΕΨΗ. Αναμένεται άμεσα ακόμη μια συντονιστική σύσκεψη στην οποία θα λάβουν μέρος και πάλι οι δύο ΥΦΥΠΕΞ, Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου και Κώστας Φραγκογιάννης, ο Γιάννης Γεραπετρίτης και η επικεφαλής του διπλωματικού γραφείου του Προέθνουργου Άννα - Μαρία Μπουρά. Αυτή θα είναι και η ομάδα που θα ταξιδέψει με τον Προέθνουργό στην Αγκυρα και η οποία έχει αναλάβει το έργο της προπαρασκευής όλων των πιθανών σεναρίων που μπορεί να θεθούν στο τραπέζι στις 13 Μαΐου. Για τον σκοπό της επίσκε-

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

μιας οργάνωσης που πριν από επτά μήνες προέβη σε φρικαλέοτες κατά την επίθεση της 7ης Οκτωβρίου. «Είμαστε ξεκάθαροι για το τι είναι η Χαράς και τι αντιπροσωπεύει», είπε χθες ο Κίρμι, όταν του ζητήθηκε να σχολιάσει τη συνάντηση του Ερντογάν με τον Χανίγια.

Οι Τούρκοι φέρονται να ενοχλήθηκαν από τις δηλώσεις αυτές, αλλά και από την επιμονή της Ουάσιγκτον να μην επιβεβαιώνει την επίσκεψη στις 9 Μαΐου, αν και σύμφωνα με το Reuters η ημερομηνία αυτή είχε προταθεί από την αμερικανική πλευρά στην τουρκική και είχε γίνει αποδεκτή.

Δύο είναι έτσι οι εξηγήσεις για την αναβολή: είτε η Αγκυρα ήθελε να δείξει έμπρακτα την ενόλησή της για τα «καφόνια» της Ουάσιγκτον είτε οι πρόσφατες διαβεβαιώσεις του Ερντογάν ότι η Χαράς δεν θα εγκαταλείψει το Κατάρ προκειμένου να φιλοξενηθεί στην Τουρκία δεν έπεισαν τους Αμερικανούς.

Δεν αποκλείεται φυσικά να ισχύουν και τα δύο.

Το ισλαμικό προφίλ του Ερντογάν

Δεν νομίζω ότι η απόφαση του τούρκου προέδρου να αναβάλει την επίσκεψή του στις Ηνωμένες Πολιτείες θα έχει άμεσο αρνητικό αντίκτυπο στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, ειδικά λίγο πριν από την επίσκεψη του Έλντα Πρωθυπουργού στην Τουρκία αλλά και την έναρξη της τουριστικής περιόδου από την οποία περιμένουν πολλά και οι δύο χώρες.

Ο κ. Ερντογάν προσπαθεί να αποκαταστήσει το ισλαμικό του προφίλ εντός και εκτός Τουρκίας, που δέχθηκε ισχυρό πλήγμα από τη μέχρι τότε κλιάρη του αντίδραση κατά των επιχειρήσεων του Ισραήλ στη Λωρίδα της Γάζας, κάτι που κόστισε στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές. Δεν νομίζω ότι η κίνησή του μπορεί να ερμηνευθεί ως ρήξη με τη Δύση καθ' εαυτήν αλλά μάλλον γίνεται με το βλέμμα στις αμερικανικές εκλογές αλλά και ζυγίζοντας την κατάσταση στη Μέση Ανατολή. Η προμήθεια των αναβαθμισμένων μαχητικών F-16 έχει ήδη οριστικοποιηθεί και ο πρόεδρος της Τουρκίας θεωρεί ότι δεν έχει να αποκομίσει κάτι περισσότερο από την επίσκεψη αυτή. Βλέπει ότι η κοινή γνώμη είναι εναντίον του Ισραήλ και προσπαθεί να εξαργυρώσει τη δυσαρέσκεια του ισλαμικού κόσμου και όχι μόνον.

Η ειρωνεία είναι ότι η τουρκική διπλωματία κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες για να οριστικοποιήσει αυτήν την επίσκεψη. Φαίνεται ότι υπάρχουν περισσότερα του ενός κέντρα χάραξης εξωτερικής πολιτικής στην Τουρκία και το υπουργείο Εξωτερικών δεν είναι το πλέον επιδραστικό εξ αυτών.

(*) Ο Ιωάννης Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Μπιλντεντ και επικεφαλής προγράμματος Τουρκίας στο ΕΛΙΑΜΕΠ

Καθρέφτης

ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΗ ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ nasopoulos@tanea.gr

Δυτική πτέρυγα

Με βάση τους αρχικούς προγραμματισμούς, η κινητικότητα στο τρίγωνο Ουάσιγκτον - Αθήνα - Αγκυρα είχε τις επόμενες δύο εβδομάδες δύο βασικούς σταθμούς. Το ταξίδι του Κυριάκου Μητσοτάκη στην τουρκική πρωτεύουσα για τη νέα συνάντηση με τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν και μια επίσκεψη του τούρκου προέδρου στον Λευκό Οίκο. Το ταξίδι του Έλντα Πρωθυπουργού έχει «κλειδώσει» για τις 13 Μαΐου και μπορεί να σπρώξει ακόμη πιο μπροστά τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, έστω κι αν δεν καλλιεργούνται υψηλές προσδοκίες. Τα δύσκολα, ακανθώδη ζητήματα και για τις δύο πλευρές, δύσκολα θα ανιχνύονται στο Ακ Σαράι - δεν έχουν συμπεριληφθεί, άλλωστε, σε καμία ατζέντα. Κάποια νύξη στις δημόσιες δηλώσεις ίσως είναι το μόνο που θα μπορούσε να σηματοδοτεί μελλοντικές πρωτοβουλίες.

Το δεύτερο ταξίδι θα προηγηθεί και ήταν για τον Ερντογάν σημαντικότερο, αλλά διαγράφηκε από το πρόγραμμα. Είναι σαφές από καιρό ότι ο τούρκος πρόεδρος είχε επενδύσει πολλά σε μια πρόσκληση από τον Λευκό Οίκο - την πρώτη στην τετραετία Μπάιντεν. Εναντιότατος Μπάιντεν. Η επανεκλογή Ερντογάν φάνηκε να πολλούς και μια επιστροφή του Ερντογάν στους κόλπους της Δύσης ύστερα από μια μακρά περίοδο τριβών και καχυποψίας. Η επανεκλογή Ερντογάν φάνηκε να προηγούμενο διάστημα να μεταβάλλει το κλίμα - οι Δυτικοί έπρεπε να συναποδεχθούν ότι με αυτόν έρχονται να κάνουν στην Εγγύς Ανατολή. Αλλά με την ακύρωση της επίσκεψής το μήνυμα ουσιαστικά είναι πως η Αγκυρα παραμένει σε ένα ιδιότυπο καθεστώς επιτήρησης. Δεν είναι καθόλου βεβαίως ότι η στήριξη της Χαράς από την Τουρκία και μιας σειράς άλλων εξτρεμιστικών ομάδων στο ισλαμικό τόξο, είναι ο μοναδικός λόγος που ο Μπάιντεν συνεχίζει να κρατά τον Ερντογάν έξω από την πόρτα του. Από τη στιγμή που η πρόσκληση για το ταξίδι στον Ουάσιγκτον στις 9 Μαΐου δεν έφτασε ποτέ, ο τούρκος πρόεδρος θα πρέπει να περιμένει το 2025 και μια αλλαγή φρουράς στον Λευκό Οίκο. Για πολλούς λόγους, ο Μπάιντεν επενδύει λιγότερα στην Αγκυρα από κάθε προηγούμενο αμερικανικό πρόεδρο.

Για την Αθήνα, είναι ζητούμενο πώς θα επηρεάσει τα ελληνοτουρκικά η δυτική πτέρυγα του Λευκού Οίκου για τον Ερντογάν και, κυρίως, πώς θα αντιδράσει ο τούρκος πρόεδρος μπροστά σε αυτή την παρατεταμένη απορριπτική στάση που μπορεί να παρασύρει κι άλλες δυτικές πρωτεύουσες. Προσώρας, οι εκτιμήσεις είναι ότι ο Ερντογάν δεν θα επιδιώξει να ανοίξει ένας νέος κύκλος υπερθερμάνωσης στο Αιγαίο, αλλά θα παραμείνει στη γραμμή των «ήρεμων νερών», όχι μόνον σε μια κίνηση καλής θέλησης προς την ΕΕ και τους νατοϊκούς συμμάχους, αλλά και γιατί όλους αυτούς τους μήνες έχει αντιληφθεί ότι, εντέλει, η προσέγγιση με την Ελλάδα συμφέρει και την Τουρκία. Για την ελληνική διπλωματία, ο Ερντογάν δεν θέλει να γυρίσει την πλάτη στη Δύση. Θέλει μόνο να την εκμεταλλευτεί.

Αλλά η προϊστορία συντηρεί και την επιφυλακτικότητα. Εν μέσω διαλόγου και της νέας σχέσης που εγκαινιάστηκε μετά τις εκλογές του 2023 σε Ελλάδα και Τουρκία, οι εστίες έντασης που συντηρούνται, όπως η πρόσφατη σύγκρουση για τα θαλάσσια παράκια στο Αιγαίο, δεν περνούν απαρατήρητες. Απειθαντίας, κρίνεται ότι η αναθεωρητική τακτική της Τουρκίας εξακολουθεί να παραμένει σε ισχύ - και ίσως εξηγηθεί περισσότερο και το αμερικανικό καφόνι. Η κατεύθυνση που ανεδείχθη τις προάλλες και ο Νίκος Δένδιας φανερώσει το βηματισμό της Αθήνας, με το βλέμμα και στην εποχή μετά τον Ερντογάν. Για τον υπάργγο Εθνικής Αμυνας, «η νηνεμία επί του πεδίου είναι σαφώς καλοδεχούμενη», αλλά «η Τουρκία βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι για την κατεύθυνση την οποία θα επιλέξει όταν αποσυρθεί από την ενεργό πολιτική δραστηριότητα ο Ερντογάν».

Το βηματισμό της Αθήνας, με το βλέμμα και στην εποχή μετά τον Ερντογάν. Για τον υπάργγο Εθνικής Αμυνας, «η νηνεμία επί του πεδίου είναι σαφώς καλοδεχούμενη», αλλά «η Τουρκία βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι για την κατεύθυνση την οποία θα επιλέξει όταν αποσυρθεί από την ενεργό πολιτική δραστηριότητα ο Ερντογάν». Συνεπώς, «όσο παραμείνει ανυπόστατες αιτιάσεις, όπως για το casus belli, οφείλουμε να είμαστε προσηλωμένοι για όλα τα ενδεχόμενα». Περιμένοντας συγκεκριμένες κινήσεις που θα επιβεβαιώσουν ότι τα «ήρεμα νερά» θα διαρκέσουν, η Αθήνα θα προχωρήσει σε πλήρη υλοποίηση της «Ατζέντας 2030» στα εξοπλιστικά, δίνοντας έμφαση σε έναν βασικό κανόνα στρατηγικής που προειδοποιεί ότι «ο αντίπαλος δεν είναι πάντα ορθολογικός, ούτε έχει πλήρη έλεγχο των πράξεών του».

Αγκυρα

ψης μίλησε και ο ίδιος ο Κυριάκος Μητσοτάκης: «Θα κάνουμε ένα βήμα παραπέρα στην ελληνοτουρκική προσέγγιση η οποία έχει αποδώσει κάποια σημαντικά μετρήσιμα αποτελέσματα» σημείωσε επισημαίνοντας ότι οι διαφωνίες σε κρίσιμα ζητήματα - όπως συνέβη πρόσφατα με τα θαλάσσια παράκια - δεν σημαίνουν και διακοπή των συνομιλιών.

Με ορίζοντα την 5η συνάντηση Μητσοτάκη - Ερντογάν, βασική επιδίωξη της ελληνικής διπλωματίας είναι να επαναβεβαιωθεί το καλό κλίμα, να γίνει μια επισκόπηση των συμφωνιών του Δεκεμβρίου, να προκύψουν νέες συμφωνίες στους τομείς της Πολιτικής Προστασίας, του Τουρισμού, του Εμπορίου και - εφόσον κριθεί κατάλληλο το μόνιμο - να ανοίξει για πρώτη φορά ο διάλογος και για τα «δύσκολα», την οριοθέτηση θαλασσίων ζωνών, υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ.